

การพัฒนาารูปแบบการวางแผนการบริหารงานวิชาการ
โรงเรียนบ้านทุ่งกรด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

DEVELOPMENT OF PLANNING MODEL
CONCERNING TO ACADEMIC
ADMINISTRATION OF BAN THUNGRAD
SCHOOL UNDER THE OFFICE OF
CHONBURI ELEMENTARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA 3

อดิพงษ์ สุขนาค*
ชัยพนธ์ รั้งงาม**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการวางแผนการบริหารงานวิชาการ สำหรับโรงเรียนบ้านทุ่งกรด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ขั้นตอนการวิจัยประกอบด้วย 1) การศึกษาเอกสาร และสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 19 คน โดยใช้เทคนิคเดลฟาย 2) ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของรูปแบบการวางแผนบริหารงานวิชาการจากข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบ้านทุ่งกรด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยวิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

* นายอดิพงษ์ สุขนาค นิสิตระดับการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

** อาจารย์ ดร. ศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่ปรึกษาหลัก

ผลการวิจัยพบว่า

1. ขั้นตอนการวางแผนบริหารงานวิชาการประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ การกำหนดเป้าหมาย การค้นหาโอกาสและการพิจารณาปัญหาที่เกิดขึ้น การแปลงโอกาสให้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ การเลือกแนวทางที่ดีที่สุดและกำหนดจุดมุ่งหมาย การตรวจสอบแบบการทบทวน และรูปแบบแนวทางการปฏิบัติในการวางแผนบริหารงานวิชาการ จำนวน 50 รูปแบบ จำแนกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา มีจำนวน 8 รูปแบบ 2) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา มีจำนวน 12 รูปแบบ 3) ด้านการนิเทศการศึกษา มีจำนวน 13 รูปแบบ 4) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา มีจำนวน 7 รูปแบบ 5) ด้านพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีจำนวน 10 รูปแบบ

2. ผลการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของรูปแบบการวางแผนบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนบ้านทุ่งกรด เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ทั้ง 50 รูปแบบ มีแนวทางดำเนินการในการปฏิบัติ และมีตัวชี้วัด (KPI) เป็นแนวทางในการปฏิบัติ

คำสำคัญ : รูปแบบการวางแผน/ การบริหารงานวิชาการ

ABSTRACT

The purpose of this research was to develop a planning model of academic administration in Ban Thungrad School under the Office of Chon Buri Elementary Educational Service Area 3. The research methodology composed of 2 steps as follow: 1) document study and Delphi Technique was used with 19 experts interviewed 2) verify the appropriateness and the possibility in practice for planning model from teachers and personnel at Ban Thungrad School.

The findings were as follows:

1. The 5 steps for planning model methodology in academic administration were identify goals, search for opportunities and existing problems, convert opportunities to available courses of action, select best course and set objectives. Then review planning model for developing for academic administration. The planning model was classified into 50 models and grouped into 5 aspects as follows: 1) learning process for 8 models, 2) school curriculum development for 12 models 3) educational supervision for 13 models 4) the development of internal quality assurance and educational standards for 7 models and 5) innovation and technology for education development for 10 models.

2. The appropriateness and possibility result related to planning model used in academic administration of all 50 models was valid and key performance indicators (KPI) were practical as guidelines.

KEYWORDS : Planning model/ Academic administration

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โรงเรียนเป็นหน่วยการบริหารศึกษาสำคัญที่จะต้องปฏิบัติงาน โดยนำนโยบายหลักสูตรซึ่งหน่วยงานบริหารระดับชาติวางไว้ให้บรรลุตามเป้าประสงค์ และผู้ที่นำพาทิศการบริหารงานโรงเรียนให้เป็นไปได้ด้วยดีนั้นขึ้นอยู่กับผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งเป็นผู้ที่มีส่วนสำคัญในออกแบบการวางแผนบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจะสามารถสร้างประสิทธิภาพในการบริหารงานจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษา ซึ่งจะนำไปสู่การได้มาซึ่งรูปแบบการวางแผนบริหารงานของสถานศึกษาในแต่ละแห่ง รูปแบบการวางแผนบริหารสถานศึกษาและการจัดการศึกษาในปัจจุบันมีระบบการบริหารจัดการที่กระจายอำนาจสู่ภาคส่วนต่าง ๆ ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ หน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้รับมอบอำนาจจากเขตพื้นที่การศึกษาให้บริหารจัดการด้านงานวิชาการ งานงบประมาณ งานบริหารบุคคล และงานบริหารทั่วไป ผู้บริหารจะต้องใช้ความสามารถในการบริหารงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล การบริหารจะประสบความสำเร็จได้ย่อมขึ้นอยู่กับ การตัดสินใจสั่งการ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดในการริเริ่มการดำเนินงาน โดยการกำหนดนโยบายเป้าหมายวัตถุประสงค์ในการวางแผนงานด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่สอดคล้องกับเป้าหมายที่วางไว้ (อรวรรณ รูปสูง, 2535, หน้า 3) ระบบการบริหารงานและรูปแบบในการวางแผนบริหารสถานศึกษาในโรงเรียนหลาย ๆ แห่งในปัจจุบันยังมีปัญหา และยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควรทำให้เกิดปัญหาข้อขัดข้องสูงในการบริหาร และการจัดการศึกษาในโรงเรียน (วัชรินทร์ ศรีเปารยะ, สัมภาษณ์) ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ยังอยู่ในระดับต่ำการปฏิบัติงานตามแผนการปฏิบัติงานประจำปี การศึกษายังไม่บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ เนื่องจากการวางแผนรูปแบบการบริหารงานในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ยังขาดประสิทธิภาพ ทำให้เกิดปัญหาต่อการวางแผนงานบริหารจัดการในด้านงานวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคลากร และงานบริหารทั่วไป จำเป็นที่ต้องมีรูปแบบในการวางแผนระบบการจัดการที่ดี จึงจะสามารถพัฒนาองค์กรไปสู่เป้าหมายวัตถุประสงค์ พันธกิจ ของโรงเรียนที่ได้กำหนดไว้

โรงเรียนบ้านทุ่งกรด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3 เป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา มีสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจากรูปแบบในการบริหารงานวิชาการ ยังมีจุดอ่อนตั้งแต่ขั้นต้นในการกำหนดเป้าหมายของการวางแผน และปัญหาที่เกิดขึ้นจากการวางแผนซึ่งส่งผลกระทบต่อในการปฏิบัติ และก่อให้เกิดปัญหาในด้านการบริหารจัดการที่สถานศึกษาทำให้กระบวนการจัดการเรียนการสอนยังไม่เกิดประสิทธิภาพเต็มที่ และการวางแผนในเรื่องของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ปรับปรุงพัฒนาการกำหนดการวางแผนให้ตรงตามมาตรฐานการศึกษา กำหนดตัวบ่งชี้ความสำเร็จไว้ในเป้าหมาย และวัตถุประสงค์เพื่อให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น การพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่มีความสำคัญและจำเป็นต้องวางแผนรูปแบบการพัฒนาในด้านระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับเป้าหมาย วัตถุประสงค์ พันธกิจของโรงเรียนที่ได้กำหนดไว้ สามารถเห็นผลของการพัฒนาได้อย่างชัดเจน และรูปแบบของการนิเทศการศึกษายังขาดความชัดเจน ควรระบุให้ชัดเจนว่าปฏิบัติสำเร็จตามแผนอย่างไร ควรมีการตรวจสอบและทบทวนรูปแบบในการวางแผนบริหารงาน มีการกำกับติดตามสรุปผลการดำเนินการอย่างต่อเนื่องครอบคลุมถึงปัญหาที่เกิดขึ้นจากการวางแผนบริหารงานวิชาการ เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทั้งในด้านของปริมาณและคุณภาพของคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา (รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานรอบ 2 โรงเรียนบ้านทุ่งกรด, 2551)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวจึงจำเป็นต้องพัฒนารูปแบบการวางแผนการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนบ้านทุ่งกรด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3 เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับการพัฒนาโรงเรียนบ้านทุ่งกรด ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรของสถานศึกษาสามารถบริหารงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างองค์กรที่มีประสิทธิภาพประสิทธิผลและสามารถพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง

คำถามการวิจัย

รูปแบบการวางแผนการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนบ้านทุ่งกรด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3 ควรเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

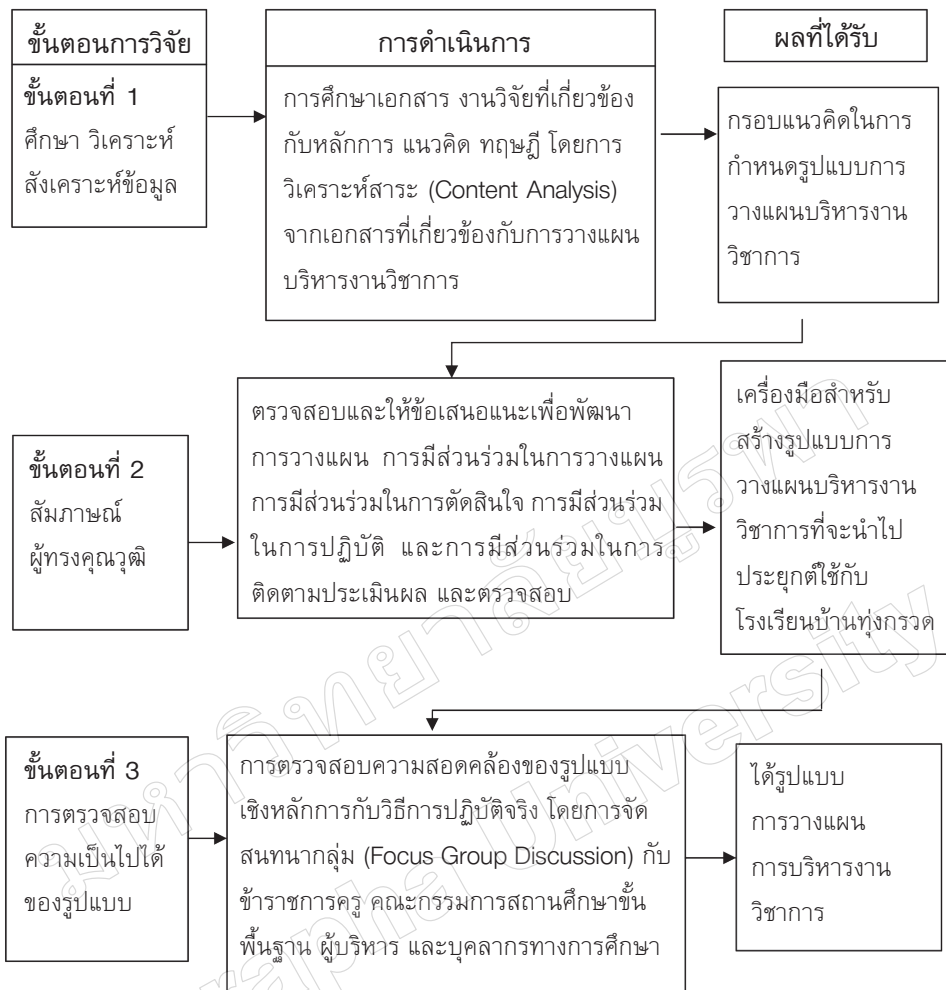
เพื่อพัฒนารูปแบบการวางแผนการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนบ้านทุ่งกรด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3

ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนารูปแบบการวางแผนการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนบ้านทุ่งกรด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3 ทำให้ได้ประโยชน์ดังนี้

1. รูปแบบการวางแผนการบริหารงานวิชาการที่พัฒนาขึ้นจะทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรของสถานศึกษาสามารถบริหารงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. รูปแบบการวางแผนการบริหารงานวิชาการที่พัฒนาขึ้นจะทำให้สถานศึกษา ได้ทราบผลจากการใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้นสามารถสรุปผลและปรับปรุงพัฒนาตามข้อเสนอแนะ จากการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษารอบสองที่ผ่านมา

วิธีการดำเนินการวิจัย

ภาพที่ 1 วิธีการดำเนินการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาพัฒนารูปแบบการวางแผนการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนบ้านทุ่งกรวด เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบุรี เขต 3

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารสถานศึกษา นักวิชาการ ที่มีความรู้ความชำนาญและประสบการณ์ในการวางแผนบริหารงานวิชาการ ใช้เทคนิควิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 19 คน

1.2 ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบ้านทุ่งกรวด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบุรี เขต 3 จำนวน 17 คน

2. ประเด็นที่ต้องการศึกษา ได้แก่ รูปแบบการวางแผนการบริหารงานวิชาการในขอบข่ายงาน

5 ด้าน คือ

- 2.1 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
- 2.2 การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
- 2.3 การนิเทศการศึกษา
- 2.4 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
- 2.5 การพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

(จากรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานรอบ 2 โรงเรียนบ้านทุ่งกรด ปีการศึกษา 2551 พบว่า รูปแบบการวางแผนการบริหารงานวิชาการในขอบข่ายงานข้างต้นพบปัญหา และมีความจำเป็นที่ต้องมีรูปแบบการวางแผนที่ครอบคลุมชัดเจนเพื่อให้การพัฒนาคุณภาพการศึกษามีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามเกี่ยวกับรูปแบบการวางแผนการบริหารงานวิชาการ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 19 คน จำนวน 3 รอบ และบันทึกการสังเกตจากการสนทนากลุ่มในความเป็นไปได้ต่อการนำไปปฏิบัติของรูปแบบการวางแผนการบริหารสถานศึกษา ที่จะนำมาประยุกต์ใช้กับโรงเรียนบ้านทุ่งกรด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบุรี เขต 3

รอบที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการวางแผนการบริหารงานวิชาการ ซึ่งเป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นโดยอิสระ

รอบที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายปิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert's Scale) ในส่วนของแบบสอบถามรอบนี้ จะเป็นการรวบรวมความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิจากการสอบถามในรอบแรกนำมาสร้างเป็นแบบสอบถามในรอบที่สองโดยมีช่องแสดงความคิดเห็นสำหรับผู้เชี่ยวชาญ ในกรณี que เห็นว่าควรเพิ่มเติมตัวแนวคำถามหรือปรับปรุงข้อความ

รอบที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายปิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) เพื่อเป็นการยืนยันความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิว่าสอดคล้องกันเป็นฉันทามติจนสามารถลงข้อสรุปได้อย่างชัดเจน

รอบที่ 4 เป็นแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อเป็นการตรวจสอบความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของรูปแบบการวางแผนการบริหารงานวิชาการ ที่จะนำมาใช้สำหรับโรงเรียนบ้านทุ่งกรด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบุรี เขต 3

วิธีการหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. นำแบบสอบถามรอบที่ 1 ที่สร้างขึ้นตามกรอบที่ตั้งไว้ เสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความครอบคลุมของรูปแบบการวางแผนการบริหารงานวิชาการแต่ละขอบข่ายงานตามความจำเป็น และความเหมาะสมของการใช้ภาษารวมทั้งการสื่อความหมาย

2. สำหรับแบบสอบถามรอบที่ 2 และรอบที่ 3 นั้น นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง และนำข้อเสนอแนะทั้งหมดมาปรับปรุงแบบสอบถามให้มีคุณภาพต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยทำหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามของผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 19 คน จากนั้นส่งแบบสอบถาม พร้อมทั้งอธิบายวัตถุประสงค์ของการทำวิจัย วิธีการตอบคำถามแก่ผู้เชี่ยวชาญ ส่วนการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองและทางไปรษณีย์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) โดยนำมาใช้วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อพิจารณาฉันทามติ (Cousensus) หาค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) ของแต่ละข้อคำถามเพื่อนำมาแปลผลโดยผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการพิจารณาฉันทามติของกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิว่ามีความสอดคล้องจากการตอบแบบสอบถามในรอบที่ 2 และส่งผลการวิเคราะห์พร้อมแบบสอบถามกลับไปยังผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเป็นการยืนยันรอบที่ 3 ต่อไป โดยผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยพิจารณาจากค่ามัธยฐานที่คำนวณได้ในแนวคำถามของรูปแบบการวางแผนการบริหารงานวิชาการ และมีเกณฑ์ในการแปลผลค่ามัธยฐานสำหรับเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาว่าจะนำรูปแบบใดมาเป็นข้อสรุปผลของการวิจัยนั้น ใช้รูปแบบที่ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นสอดคล้องกันมากที่สุด ซึ่งมีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป โดยใช้เกณฑ์ของ MacMillan (และในการประเมินผลค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) แนวคำถามต้องมีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ไม่เกิน 1.50 จึงจะได้การยอมรับแนวคำถามนั้น

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาการพัฒนา รูปแบบการวางแผนการบริหารงานวิชาการ สำหรับโรงเรียนบ้านทุ่งกราด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ได้ขั้นตอนการวางแผนการบริหารงานวิชาการ 5 ขั้นตอน ได้แก่ การกำหนดเป้าหมาย การค้นหาโอกาสและการพิจารณาปัญหาที่เกิดขึ้น การแปลงโอกาสให้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ การเลือกแนวทางที่ดีที่สุดและกำหนดจุดมุ่งหมาย การตรวจสอบแบบการทบทวน และรูปแบบแนวทางการปฏิบัติในการวางแผนการบริหารงานวิชาการ จำนวน 50 รูปแบบ จำแนกรายด้าน ดังนี้

1. ขั้นตอนและรูปแบบแนวทางการปฏิบัติในการวางแผนการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ซึ่งมีจำนวน 5 ขั้นตอน 8 รูปแบบแนวทางการปฏิบัติ ประกอบด้วย การจัดการเรียนรู้ต้องตรงตามวิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์ การจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน คำนึงถึงศักยภาพของบุคคล การฝึกอบรมแบบเข้ม เน้นการปฏิบัติด้วยกิจกรรม ไม่เน้นการท่องจำ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้ได้ทำคิดเป็นทำเป็นรักการอ่านและใฝ่รู้ ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ (ฝึกปฏิบัติ) การประยุกต์ใช้ความรู้ มีการประยุกต์ใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย การจัดการเรียนการสอนด้านต่าง ๆ อย่างสมดุล ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยม ในทุกวิชา และพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องด้วยระบบ PDCA

2. ขั้นตอนและรูปแบบแนวทางการปฏิบัติในการวางแผนการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาซึ่งมีจำนวน 5 ขั้นตอน 12 รูปแบบแนวทางการปฏิบัติ ประกอบด้วย

จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยการวิเคราะห์บริบทของโรงเรียน (SWOT) ที่สอดคล้องกับนโยบาย และหลักสูตรแกนกลาง การจัดทำโครงสร้างหลักสูตรให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ที่สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรท้องถิ่น กำหนดหลักสูตรสถานศึกษาแล้วสร้างความเข้าใจให้ชัดเจน และใช้การพัฒนาทั้งระบบ ให้ทุกคนมีส่วนร่วมทุกขั้นตอน พัฒนาไปพร้อม ๆ กัน เน้นการบูรณาการ (Integration) ประสานความร่วมมือผู้เกี่ยวข้องทั้งภายใน และภายนอก เพื่อการแก้ปัญหา มีผู้ที่เชี่ยวชาญเรื่องหลักสูตรเป็นหัวหน้าที่วางแผนงานวิชาการในโรงเรียน หลักสูตรสถานศึกษาคัดเฉพาะที่เป็นสื่อนำไปสู่การสร้างคุณลักษณะและผลสัมฤทธิ์เนื้อหาวิชาแกนเท่านั้น เวลาจะมีเหลือให้เด็กปฏิบัติ ฝึกอบรมครูให้เข้าใจหลักสูตร วิเคราะห์หลักสูตรได้ นำความรู้ใหม่ ๆ มาเพิ่มเติม คำนึงถึงเป้าหมายการพัฒนา คือ จิตใจ และทัศนคติของนักเรียน ปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรจากรายงานปัญหาอุปสรรค หรือข้อเสนอแนะ มีการพัฒนาหลักสูตรเป็นระบบต่อเนื่องอย่างมีขั้นตอน

3. ขั้นตอนและรูปแบบแนวทางการปฏิบัติในการวางแผนบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศ การศึกษาซึ่งมีจำนวน 5 ขั้นตอน 13 รูปแบบแนวทางการปฏิบัติ ประกอบด้วยกิจกรรมและโครงการ ควบคุมตัวชี้ที่สำคัญ (KPI) ในเกณฑ์การวัดและประเมินผล กำหนดแนวทางและวิธีการนิเทศ โดยมีเป้าหมายคือคุณภาพผู้เรียน มีการจัดทำปฏิทินการนิเทศไว้ล่วงหน้าตลอดปีการศึกษา กำหนดผู้ นิเทศ/ ผู้รับการนิเทศให้เหมาะสม มีคณะกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนเป็นแกนนำการนิเทศ เพื่อ หาข้อบกพร่องที่เกิดกับผู้เรียน ใช้แนวคิดการมีส่วนร่วมเชิงปฏิบัติการจากทุกภาคส่วน (Participatory Stakeholder Action Evaluation) ส่งเสริมสนับสนุนครูให้พัฒนาจัดการเรียนรู้ และส่งเสริมการวิจัยใน ชั้นเรียน เมื่อนำนวัตกรรมลงสู่การปฏิบัติจริง ควบคุมแบบคลินิก (Clinical Supervision) เพื่อเพิ่ม ทักษะวิชาชีพแก่ครู การนิเทศทั่วไป เช่น การควบคุมชั้นเรียน การใช้คำถาม ฯลฯ ควรทำความเข้าใจกับ การนิเทศแบบคลินิก เพื่อประหยัดเวลาในการนิเทศ กำหนดรูปแบบและเครื่องมือนิเทศอย่างหลากหลาย มีการประเมินผลการวางแผนนิเทศว่าบรรลุวัตถุประสงค์สอดคล้องกับเป้าหมาย หรือไม่ นิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ จากสภาพจริงตามปฏิทินการนิเทศ สรุปและรายงานผลการนิเทศทั้งรายบุคคลและโดยรวม นำผลสรุปมาปรับปรุง พัฒนาการนิเทศอย่างต่อเนื่อง

4. ขั้นตอนและรูปแบบแนวทางการปฏิบัติในการวางแผนบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนา ระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาซึ่งมีจำนวน 5 ขั้นตอน 7 รูปแบบแนวทางการ ปฏิบัติ ประกอบด้วยการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ของชาติ นำระบบ PDCA และทฤษฎีระบบ (System Approach) มาใช้ในการพัฒนา จัดทำแผน พัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อใช้เป็นแผนแม่บทในช่วงเวลาที่กำหนด นำทรัพยากรและวิธีการต่าง ๆ มาดำเนินจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีคุณภาพ มาตรฐาน เพื่อให้บรรลุผลที่กำหนดไว้ตามแผนโดย เน้นการบริหารจัดการใช้การจัดการความรู้ (Knowledge Management) และองค์การแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) เข้ามามีบทบาทในการพัฒนามากที่สุด ติดตาม ตรวจสอบ ทบทวน ปรับปรุง คุณภาพการศึกษาอย่างเป็นกระบวนการ ปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง รายงานคุณภาพการศึกษา ให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทราบความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง

5. ขั้นตอนและรูปแบบแนวทางการปฏิบัติในการวางแผนบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนา นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาซึ่งมีจำนวน 5 ขั้นตอน 10 รูปแบบแนวทางการปฏิบัติ ประกอบด้วย การจัดหาทั้งงบประมาณและอุปกรณ์ที่ทันสมัยให้พอเพียงพร้อมการบำรุงรักษา จัดกิจกรรม

การใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ต้องมีระบบ มีกระบวนการและขั้นตอนที่เหมาะสมสำหรับด้านอุปกรณ์ สื่อให้เพียงพอและพัฒนาบุคลากรรองรับ มีการนำนวัตกรรมการเรียนรู้มาให้ครูผู้สอนทดลองใช้ก่อน มีการนำไปใช้ (Implementation) ที่เป็นระบบ และพัฒนาให้ทันสมัยอยู่เสมอ ผู้สอนต้องรู้และเข้าใจ บทบาทหน้าที่ มีความรู้และทักษะการใช้เทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนการสอนได้จริง จัดการเรียน การสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บูรณาการความรู้และใช้เทคโนโลยีเพื่อการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุนอำนวยความสะดวก และจัดหาสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ขอความร่วมมือจากองค์กรภายนอกให้การสนับสนุนติดตามประเมินผลเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยอภิปรายถึงประเด็นสำคัญที่ค้นพบในการศึกษาตาม จุดมุ่งหมายของการวิจัย ซึ่งขั้นตอนและรูปแบบการวางแผนบริหารงานวิชาการ สำหรับโรงเรียน บ้านทุ่งกรด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด มีความเหมาะสม เมื่อนำผลแต่ละด้านมาพิจารณา ปรากฏผลดังนี้

ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา จากการวิจัยพบว่า โดยรวมมีความเหมาะสมมากที่สุด โดยขั้นตอนการวางแผนบริหารงานวิชาการ การจัดการเรียนรู้ต้องสอดคล้องตามวิสัยทัศน์ และ ยุทธศาสตร์ พร้อมทั้งมีการพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องที่เป็นระบบพร้อมการประยุกต์ใช้ เทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายเน้นการปฏิบัติด้วยกิจกรรม ไม่เน้นการท่องจำ โดยฝึกให้ผู้เรียน ได้ค้นพบความรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนเกิดความสนใจ และมีความถนัดในเนื้อหาสาระกิจกรรมที่เรียนรู้ ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดฝึกปฏิบัติ จัดกิจกรรมการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้ ทำได้ คิดเป็น ทำเป็นสอดคล้องกับการออกแบบการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา จากการวิจัยพบว่า โดยรวมมีความเหมาะสมมากที่สุด มีขั้นตอนวางแผนในหลาย ๆ ส่วนทั้งการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยการวิเคราะห์บริบท ของโรงเรียน สร้างหลักสูตรที่สอดคล้องกับนโยบายและหลักสูตรแกนกลาง แล้วสร้างความเข้าใจให้ ชัดเจน ในการบริหารจัดการใช้การพัฒนาทั้งระบบ ให้ทุกคนมีส่วนร่วมทุกขั้นตอนสอดคล้องกับมานิส สลางสิงห์ (2552) ได้ศึกษางานวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมในการวางแผนบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่า ในการวางแผนบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของบุคลากรและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการวางแผนการบริหารในสถานศึกษา ซึ่งงานบริหารวิชาการนับเป็นหัวใจของสถานศึกษา จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากบุคลากรในสถาน ศึกษา ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรจากรายงานปัญหา อุปสรรค หรือข้อเสนอแนะ นำผลจาก การประเมินการใช้หลักสูตรมาปรับปรุงและพัฒนา ประสานความร่วมมือผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและ ภายนอก สอดคล้องกับงานวิจัยของอรุณ เพชรรัตน์ (2548, หน้า 56-61) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัญหา และแนวทางการบริหารงานของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การ ศึกษาระยอง เขต 1 ได้กล่าวว่า การวางแผนงานแบบมีส่วนร่วม ต้องมีการปรับแผนงาน ให้มีความ ยืดหยุ่นและปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์ และสอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด พร้อมทั้งให้ การประสานแผนงานกับผู้เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง การจัดการศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา

ต้องให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิธสุดา บุญเกิด (2548, หน้า 59) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านโนนผาสุก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า รูปแบบการพัฒนาด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา คือ โรงเรียนต้องจัดทำแผนงานโครงการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยผู้บริหาร ครูผู้สอน กรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครองมีส่วนร่วมกำหนดมาตรการให้ครูเกิดความตระหนักให้ความสำคัญ และนำหลักสูตรไปจัดการเรียนการสอนปฏิบัติตามแผนงานโครงการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ครูนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระ ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน ปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

ด้านการนิเทศการศึกษา จากการวิจัยพบว่า โดยรวมมีความเหมาะสมมากที่สุด รูปแบบแนวทางในการปฏิบัติ ควรมีตัวบ่งชี้ที่สำคัญ (KPI) เกณฑ์ในการวัดและประเมินผลในการดำเนินกิจกรรม/โครงการ ใช้แนวคิดการมีส่วนร่วมเชิงปฏิบัติการจากทุกภาคส่วน (Participatory Stakeholder Action Evaluation) มีการประเมินผลการวางแผนนิเทศว่าบรรลุวัตถุประสงค์ / สอดคล้องกับเป้าหมาย หรือไม่ และเมื่อนำนวัตกรรมลงสู่การปฏิบัติจริงแล้ว ควรนิเทศแบบ Clinical supervision โดยทำควบคู่กับการนิเทศทั่วไป เช่น การควบคุมชั้นเรียน ถามคำถาม ฯลฯ เพื่อประหยัดเวลาในการนิเทศ เพิ่มทักษะวิชาชีพแก่ครู สอดคล้องกับงานวิจัยของ น้ำเย็น เหลืองประเสริฐ (2546, หน้า 101-110) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การนิเทศแบบคลินิกเพื่อพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานของครูประถมศึกษา ได้กล่าวว่า การนิเทศแบบคลินิกสามารถพัฒนาสมรรถภาพของครูได้ ดังนั้น หน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาควรสนับสนุนให้มีการอบรมและขยายผล นำโครงการนิเทศแบบคลินิกมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับศักยภาพของโรงเรียนและสภาพการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนให้ครอบคลุมทุกกลุ่มประสบการณ์หรือทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตลอดจนส่งเสริมสนับสนุนครูให้พัฒนาจัดการเรียนรู้ และส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน กำหนดแนวทางและวิธีการนิเทศโดยมีรูปแบบและเครื่องมือนิเทศอย่างหลากหลาย นิเทศติดตาม ตรวจสอบ จากสภาพจริงสรุปและรายงานผลการนิเทศทั้งรายบุคคล และโดยรวม นำผลสรุปมาปรับปรุง พัฒนาการนิเทศอย่างต่อเนื่อง

ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา จากการวิจัยพบว่า โดยรวมมีความเหมาะสมมากที่สุด ต้องมีขั้นตอนการวางแผนจัดระบบการประกันคุณภาพภายในให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ ควรศึกษาการประกันคุณภาพภายในให้เข้าใจและจัดระบบที่ชัดเจน สอดคล้องกับการวิจัยของ สุเทพ วงษ์เดระ (2544, หน้า 78-79) ศึกษาวิจัย เรื่อง บทบาทในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานด้านการเรียนการสอนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กล่าวว่า การปฏิบัติในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาต้องถือเป็นภารกิจสำคัญ ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้เกิดทักษะกระบวนการคิด เรียนรู้จากประสบการณ์และการปฏิบัติจริง ผู้บริหารงานต้องมีกระบวนการติดตามประเมินผล (evaluation) มีแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ติดตาม ตรวจสอบ ทบทวน ปรับปรุงคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นกระบวนการ และพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องตามกระบวนการเดิมมี รวมทั้งรายงานคุณภาพการศึกษาให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทราบความก้าวหน้า สอดคล้องกับระบบการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542)

ด้านการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา จากการวิจัยพบว่า โดยรวมมีความ

เหมาะสมมากที่สุด รูปแบบแนวทางการบริหารงาน ควรดำเนินจัดเตรียมความพร้อมสื่อ อุปกรณ์ ให้เพียงพอและเหมาะสมต่อบุคลากร มีการประเมินแผนการพัฒนาและใช้เทคโนโลยี และนำนวัตกรรม การเรียนรู้ มาให้ครูผู้สอนทดลองใช้ก่อน ตลอดจนส่งเสริม สนับสนุน อำนวยความสะดวก และจัดหา สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา จัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บูรณาการความรู้ และใช้เทคโนโลยีเพื่อการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ติดตามประเมินผล เพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับการวิจัยของ ชนาวรรณ ภักดีรักษ์ (2549, หน้า 109-111) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง สภาพ และปัญหาการดำเนินงานด้านเทคโนโลยีการศึกษาและแหล่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในพื้นที่อำเภอ เมือง จังหวัดนครราชสีมา กล่าวว่า ในการดำเนินงานด้านเทคโนโลยีการศึกษาและแหล่งการเรียนรู้ ควรพัฒนาครูให้มีความรู้และทักษะทางการเรียนการสอนแบบบูรณาการและมีความรู้ทางด้านสื่อ เทคโนโลยีทางการศึกษาและการจัดสรรงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ให้มีความเพียงพอ เกิดประโยชน์ ที่คุ้มค่า และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ หัตถาภรณ์ เสาร์เรือน (2552, หน้า 55) ศึกษาสภาพ และความต้องการการพัฒนาสมรรถภาพด้านคอมพิวเตอร์ของบุคลากรงานบริหาร สังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดระยอง พบว่า บุคลากรต้องมีความรู้ในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และผู้บริหารควรส่งเสริม สนับสนุน อำนวยความสะดวกในการพัฒนาบุคลากรให้มีสมรรถภาพในการพัฒนาและใช้เทคโนโลยี ในการจัดการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาการพัฒนาแบบการวางแผนการบริหารงานวิชาการ สำหรับโรงเรียนบ้านทุ่ง- GRAT ลังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 มีข้อเสนอแนะในการนำผลการ วิจัย ไปใช้ ดังนี้

1. สถานศึกษาควรกระตุ้นให้บุคลากรตระหนักและเห็นความสำคัญรูปแบบการวางแผนการ บริหารงานวิชาการเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาในด้านวิชาการของโรงเรียนให้ได้คุณภาพ มาตรฐาน
2. สถานศึกษาควรวางแผน/โครงสร้างในการบริหารงานวิชาการอย่างชัดเจนเพื่อการดำเนินงาน อย่างเป็นระบบ
3. สถานศึกษาควรออกคำสั่งแบ่งภาระงานให้บุคลากรในการปฏิบัติงานและผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อสะดวกในการปฏิบัติงานตามแผนงาน/ กิจกรรม/ โครงการ ของสถานศึกษา
4. สถานศึกษาควรจัดโครงการที่สนับสนุนการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน เพื่อ ส่งเสริมการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
5. สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 สามารถนำรูปแบบการวางแผนการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการนิเทศการ ศึกษา และด้านการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 49 รูปแบบ ไปปรับใช้เป็นแนวทาง ในการพัฒนาการดำเนินงานของโรงเรียนให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนได้

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นในการพัฒนาแบบการวางแผนการบริหารงานวิชาการ
2. ควรศึกษาวิจัย ติดตาม ประเมินผล ในการบริหารงานตามรูปแบบการวางแผนการบริหาร งานวิชาการ

3. ควรศึกษารูปแบบการวางแผนการบริหารงานในด้านงานบริหารบุคลากร, การบริหารงบประมาณและ/ หรือการบริหารงานทั่วไป

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551*.

กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

ชนาวรรณ ภักดีรักรักษ์. (2549). *สภาพและปัญหาการดำเนินงานด้านเทคโนโลยีการศึกษาและแหล่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในพื้นที่อำเภอเมืองจังหวัดนครราชสีมา*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาเทคโนโลยีทางการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

น้ำเย็น เหลืองประเสริฐ. (2546). *การนิเทศแบบคลินิกเพื่อพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนแบบโครงการของครูประถมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาหลักสูตรและการนิเทศ, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

พิสสุตา บุญเกิด. (2548). *การพัฒนาารูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านโนนผาสุก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

มานิส สलगสิงห์. (2552). *การมีส่วนร่วมในการวางแผนบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.

วัชรินทร์ ศรีเปารยะ. (2553, 20 พฤษภาคม). *ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่งกรด*. สัมภาษณ์.

สุเทพ วงษ์เถร. (2544). *บทบาทในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานด้านการเรียนการสอนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาหลักสูตรและการนิเทศ, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2551). *รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานรอบ 2 โรงเรียนบ้านทุ่งกรด*. กรุงเทพฯ: กลุ่มงานประเมินการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

หัตถภรณ์ เสาร์เรือน. (2552). *ศึกษาสภาพและความต้องการการพัฒนาสมรรถภาพด้านคอมพิวเตอร์ของบุคลากรงานบริหาร สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดระยอง*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาเทคโนโลยีทางการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

อรุณ เพชรรัตน์. (2548). *ปัญหาและแนวทางการบริหารงานของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

อรวรรณ รูปสูง. (2535). *การวางแผนบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสงขลา*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยนเรศวร.